

"Kollektiv bestraffning av ungdomskriminellas familjer är fel väg"

Att göra de fattiga ännu fattigare, genom att hota med indragna bidrag – vad betyder det för det som är det sociala arbetets kärna – det mödosamma arbetet att bygga tillit. Är det fler repressiva åtgärder vi behöver? Har verkligen socialarbetarna och deras organisationer eller socialnämndspolitikerna önskat sig befogenheter att dra in bostads- eller barnbidrag undrar Carin Flemström.

Lyssnar på [regeringens presskonferens den 28 april](#) om hur man ska minska segregationen och bekämpa parallellsamhällena. Det är mycket om ökade resurser till rättsväsendet, något som jag är positiv till. Som ordförande för en lokal brottsofferjour ser jag hur det brister i resurser vilket inte minst drabbar de brottsutsatta. Men så kommer något som får mig att studsa till:

Anders Ygeman berättar att regeringen vill utreda hur socialnämnderna ska kunna besluta om indragna bostadsbidrag och barnbidrag om föräldrarna inte aktivt medverkar i socialtjänstens beslut om insatser när det gäller ett kriminellt barn (son). Socialtjänsten behöver fler verktyg.

38 procent av de barn som har två utrikesfödda föräldrar lever i ekonomisk utsatthet. [Barnfattigdomen blir allt mer etnifierad](#) då fyra av fem fattiga barn, 81 % finns i familjer med utländsk bakgrund. Hälften av de hushåll som enligt Rädda barnens definition levde i barnfattigdom 2019 bestod av en ensamstående utrikes född förälder.

Ska man nu göra den redan fattiga familjen ännu fattigare? Eller tror man att sonen som ser en framtid som affärsman i narkotikabranschen ska sluta att lockas av de stora pengarna

för att mamma ska få behålla barnbidraget på dryga 1000-lappen i månaden? Är det inte mer troligt att han då tar på sig ett försörjaransvar och än mer litar på narkotikainkomsterna?

Bostadstillägg är inte indexsäkrat, om det ska följa med i prisutvecklingen måste det ske genom aktiva politiska beslut. Dessa beslut har uteblivit och bostadsbidraget till barnfamiljer täcker inte alls upp som tidigare. Förbättringar gjordes under perioden 2015-2018, men är bara marginella.

Förslaget är naivt och straffar de övriga i familjen, inte minst systrarna som inte har samma möjligheter som bröderna att skaffa sig egna inkomster och de kommer att än mer bli styrda av en bror med makt genom de ekonomiska resurserna

Det har alltid funnits en tendens till att använda den svarta pedagogiken när det gäller människor i en utsatt situation. Här görs inte minst ensamstående mammor ansvariga för att de inte kunnat hålla sina söner borta från de lokala kriminella förebilderna och löften om stora pengar.

Tankemönstret känner vi igen om än i grövre former hos SD. Deras förslag om att utvisa hela familjen om ett barn är gängkriminellt är samma tänkande om att straffa familjen.

Socialtjänsten har alltid varit samhällets civilpolis med dess starka myndighetsutövning. Men är det mer myndighetsutövning som behövs – eller är det att bygga relationer och tillit?

Den nya socialtjänstlagen talar om minskad myndighetsutövning och ökat socialt arbete. Socialt arbete är att bygga relationer – även då det är svårt. Det kräver fler socialarbetare, mindre av möten på socialkontoret och mer kontakt ute i samhället.

Det finns gott om forskning som visar att samhällen med hög tillit till samhällets institutioner också har högre tillväxt – och det motsatta.

Jag har i mitt möte med flyktingar i privatliv, föreningsliv och arbete förstått hur svårt man har att uppfatta vad socialtjänsten är för någonting. Kommer man från totalitära samhällen, från klansamhällen är staten oftast ond. Staten är polis och militär och nyckfull och godtycklig. Rättvisa får man genom att ha en inflytelserik släkt. Sjukvården står delvis utanför och ses i allmänhet som god. Vad är då socialtjänsten? En slags förklädd polis? Polisen vet man var man har och kan förhålla sig till men när kan man lita på socialtjänsten? De kampanjer som styrts utifrån mot svensk socialtjänst har en klangbotten i det svårbegripliga i socialtjänstens uppdrag om man kommer från förmoderna samhällsbildningar.

Jag har ändå alltid varit stolt över att tillhöra en yrkeskår som ibland får ta de ytterst svåra besluten om att sätta en gräns för vad samhället kan tolerera. Någon måste ta det ansvaret. Jag har också krävt motprestation för socialbidraget när det gäller studier och arbete. Det är adekvat, alla förstår ju att pengar får man inte gratis. Men går det att även straffa ekonomiskt den som inte förmår att hålla sina söner från kriminalitet? Jag har inte träffat särskilt många föräldrar som tyckt att barnen ska vara kriminella. I de fallen kanske hela lämpligheten som föräldrar ska ifrågasättas – det vill säga att omhänderta barnen.

Har verkligen socialarbetarna och deras organisationer eller socialnämndspolitikerna önskat sig dessa befogenheter?

Men förslaget är också ett systemskifte. Att barnbidraget inte ska vara villkorat utan utgå till alla har närmast varit heligt för socialdemokratin. Högern har alltid velat villkora det. Vad blir nästa steg? Varför inte som SD ifrågasätta alla rättigheter till välfärd för invandrare?

Vi ska vända på stenar, men vi ska inte kasta dem!

Carin Flemström

Ca 45 års erfarenhet av socialt arbete varav många år i chefsposition

Nelson Mandela pristagare 2002 för Stockholms bästa integrationsinsatser

Ordförande för Brottsofferjouren Haninge Nynäshamn

Ordförande för Haninge frivilliga familjehem

Fritidspolitiker sedan många år i Socialdemokratiska arbetarpartiet